

26.4.2019

Väliaikaishallinnon työryhmän 9 loppuraportti

Varautumisen työryhmä (TR 9)

Juha Kärkkäinen varautumisen vastuvalmistelija

Sisällys

1. RAPORTIN LAATIMISEN TAVOITE	3
2. VARAUTUMISEN TYÖRYHMÄN MUODOSTUMISEN PERUSTEET JA TEHTÄVÄKSI ANTO	4
2.1 Työryhmän muodostuminen ja jäsenet	4
2.2 Työryhmän tehtäväksi anto ja tehtävät	5
3. VARAUTUMISEN TYÖRYHMÄN TYÖRYHMÄTYÖSKENTELEY	6
3.1 Työryhmän toimikausi ja kokousaktiivisuus	6
3.2 Työryhmän tehtävät ja tehtäväksiannon tarkentaminen.....	6
3.3 Työryhmän valmistelutyön painotukset 2019-2020	7
4. KANSALLINEN TUKI VALMISTELULLE	8
4.1 Maakuntien varautumisen kehittämissuunnitelma	8
4.2 Pohjois-Suomen pelastustoimen ja maakunnallisen varautumisen valmistelijaverkosto	9
5. TYÖRYHMÄTYÖSKENTELEYN SEKÄ KAINUUN MAAKUNTAVALMISTELUN KESKEISET ONNISTUMISET JA HAASTEET	10
5.1 Kainuun maakunnan valmiusfoorumi	10
5.2 Kainuussa järjestettävät varautumisen koulutustilaisuudet	11
5.3 Muita varautumisen työryhmän toimesta valmisteluja aihekokonaisuuksia.....	12
5.4 Varautumisen työryhmän kohtaamat haasteet	13
6 LOPPUYHTEENVETO	14
7 LIITTEET	15
Liite 1 Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kansallinen tiekartta	15
Liite 2 TR 9 varautumisen työryhmän työohjelma vuosille 2019 ja 2020.....	15
Liite 3 Kainuun maakunnan varautumiskoulutustarpeet vuosille 2019 ja 2020	15

1. Raportin laatimisen tavoite

Raportin laatimisen ensisijaisena tavoitteena on pyrkiä kuvaamaan mahdollisimman tiivistetyssä muodossa TR 9 Varautumisen työryhmän toimesta toteutettujen valmisteluprosessien sisältöä. Toisena merkittävänä tavoitteena on dokumentoida varautumisen työryhmän toimesta laadittu valmisteluaineisto siten, että aineistoa ja aineistojen asiasisältöä voidaan tarvittaessa hyödyntää tulevien hallinnonalakohtaisten tai poikkiallinnollisten kehityshankkeiden yhteydessä. Varautumisen työryhmä toimesta toteutettu valmistelutyö oli osa Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelukokonaisuutta. Raportin ulkoasu on laadittu Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluraporttipohjan määrittämien pääperiaatteiden mukaisesti.

Raportti sisältää useita lähdeviittauksia monijäsenisten toimielimien kokouspöytäkirjoihin sekä varautumisen työryhmän kokousmuistioihin. Lähdeviittausten avulla raportin lukijan on tarvittaessa helppo tarkastella raportissa käsiteltyä aihekokonaisuutta alkuperäisten kokouspöytäkirjojen tai varautumisen työryhmän kokousaineistoihin sisältyvien ja Kainuun toimintaympäristöön laadittujen valmisteluaineistojen sisältöjen myötävaikutuksella.

Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen varautumisen työryhmän kokousaineisto tallennettiin valmisteluprosessin aikana kokonaisuudessaan Kainuun Viva Extranet varautumisen työryhmän tiimityötilaan. Valmistelun päättymisen jälkeen Viva Extranet tiimityötilan käyttö kuitenkin estyi, jonka vuoksi kokousaineisto on kokonaisuudessaan tallennettu Kainuun liiton Dynasty -palveluun.

Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelukokonaisuuteen sisältyvän varautumisen valmistelutyön toteuttamisesta ja valmisteluaineiston dokumentoinnin sekä valmistelutoimenpiteiden hallittujen alasarjojen toteuttamisesta aiheutuneista kustannuksista on vastannut Valtiovarainministeriö.

2. Varautumisen työryhmän muodostumisen perusteet ja tehtäväksi anto

2.1 Työryhmän muodostuminen ja jäsenet

Työryhmätyöskentely perustui Kainuun väliaikaisen valmistelutoimielimen ja ohjausryhmän kokouksissa tehtyihin päätöksiin. Väliaikainen valmistelutoimielin¹ hyväksyi 26.6.2017 kokouksessa Kainuun sote- ja maakuntaudistuksen väliaikaishallinnon ehdotetun organisaatorakenteen, joka sisälsi myös väliaikaishallinnon työryhmärakenteen. Edelleen väliaikainen valmistelutoimielin² jatkoi työryhmien kokoonpanoa ja jäsenten nimeämiseen sisältyvien aihealueiden käsittelyä 21.8.2017 kokouksessa. Kokouksessa päätettiin, että valmistelutoimielin valmistelee aiempien päätöstensä ja kokouksen liitteenä 11 olevan taulukon pohjalta työryhmien jäsenten kokonpanot puheenjohtajuudet ja sihteeriydet huomioiden, jonka jälkeen valmistelutilanne viedään tiedoksi ohjausryhmälle. Ohjausryhmä³ käsittelee väliaikaistoimielimen valmistelemaa työryhmäjakoa 29.9.2017 kokouksessa. Kokouksessa ei kuitenkaan käsitelty varautumisen työryhmän tehtäviä tai varautumisen prosesseja vaan todettiin, että asiaan palataan myöhemmin.

Varautumisen työryhmän perustaminen ja jäsenten valintaprosessin voidaankin katsoa alkaneen vasta väliaikaisen valmistelutoimielimen 30.10.2017 kokouksesta. Valmistelutoimielin teki 30.10.2017 kokouksessa päätöksen varautumisen vastuuvalmistelijan⁴ rekrytoinnin käynnistämisestä sekä vahvisti työryhmien yleisen toimeksiannon⁵. Varautumisen vastuuvalmistelijan valinta vahvistettiin väliaikaisen valmistelutoimielimen⁶ kokouksessa 22.1.2018.

Edellä kuvatun päätösprosessin mukaisesti TR 9 varautumisen työryhmän jäsenet olivat seuraavat:

Juha Kärkkäinen, Kainuun maakuntavalmistelu, varautumisen vastuuvalmistelija, pj.

Pentti Malinen, Kainuun liitto, vpj.

Anssi Parviainen, Kainuun pelastuslaitos

Antero Kyllönen, poliittinen edustaja

Kalevi Valtanen, kuntien edustaja

Marjo Huovinen-Tervo, Kainuun sote

Pekka Knuutinen, Kainuun ELY-keskus

Varajäsenet:

Jukka Angerman, Kainuun sote

Marko Klemetti, Kainuun sote

Paula Halonen, Kainuun liitto

TR 9 Varautumisen työryhmän toimikauden kokonaispituus oli 29.1.2018- 27.3.2019.

¹ks. liite 8, Kainuun sote- ja maakuntaudistuksen väliaikaishallinnon organisaatio 26.6.2017 § 20 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172029-20>

²ks. Pidennetyt esivalmistelun ja väliaikaishallinnon työryhmät 21.8.2017 § 45 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172033-13>

³ks. Pidennetyt esivalmistelun ja väliaikaishallinnon työryhmät 29.9.2017 § 61 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172039-7>

⁴ks. Työryhmien toimeksianto <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172046-17>

⁵ks. Varautumisen vastuuvalmistelijan rekrytoinnin käynnistäminen <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172046-12>

⁶ks. Väliaikaisen valmistelutoimielimen henkilöstörekrytoinnin toteuttaminen 22.1.2018 § 11 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182060-11>

2.2 Työryhmän tehtäväksi anto ja tehtävät

Väliaikainen valmistelutoimelin⁷ oli päättänyt 30.10.2017 kokouksessa valmistelutyöryhmien toimeksiantoa koskevan luonnoksen 16.10.2017. Luonnos sisältää Kainuun uudistuksen valmisteluorganisaatiokaavion ja ohjausryhmän, väliaikaisen valmistelutoimielimen ja valmistelutyöryhmien toimeksiannot.

Luonnoksessa määriteltiin valmistelutyön ohjaamisen osalta seuraavaa; Ohjausryhmä ohjaa ja linjaa valmistelutyötä kokonaisuudessaan, käsittelee ehdotukset ja väliraportit. Väliaikaisen valmistelutoimielin ohjaa konkreettista valmistelutyötä ja valmistelee asiat ohjausryhmälle. Valmistelujohtaja koordinoi valmistelutyötä vastuuvälittäjien kanssa ja vastaa valmistelun etenemisen kokonaisuudesta. Vastuuvälittäjä seuraa toimialansa valmistelutarvetta sekä aikataulua ja vastaa tarvittavien valmistelutehtävien käynnistymisestä, oman toimialansa valmistelutyön etenemisestä sekä loppuunsaattamisesta.

Em. luonnos sisältää varautumisen ja myös muiden työryhmien tehtävät, jotka on kuvattu luonnoksessa kohtuullisen pintapuolisesti sekä yleisellä tasolla. Tästä syystä oli erittäin perusteltua, että väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouspöytäkirjan päätöstekstissä todetaan, että jokaisen työryhmän toimeksianto voi täydentyä valmistelun aikana.

Työryhmiä koskevan yleisen toimeksiannon osalta väliaikaisen valmistelutoimielimen 30.10.2017, 82 § todetaan seuraavaa:

- toimivat valmistelevina toimieliminä
- valmistelevat toimenpide-esityksiä väliaikaiselle valmistelutoimielimelle
- tekevät pyydettyä väliraportit
- täsmentävät ja aikatauluttavat tehtäväkenttää koko työskentelyn ajan
- työskentelyn perustan muodostaa nimetty työryhmän kokoonpano
- työryhmien jäsenmuutokset tuodaan vaten kautta ohjausryhmälle päätettäväksi
- esittää alatyöryhmien perustamisen vaten kautta ohjausryhmälle
- voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita
- tekevät tarvittaessa ehdotuksia lisäresurssoinnista vatalle (esim. lyhytaikainen palvelusopimus).

⁷ks. Työryhmien toimeksianto <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20172046-17>

3. Varautumisen työryhmän työryhmätyöskentely

3.1 Työryhmän toimikausi ja kokousaktiivisuus

TR 9 varautumisen työryhmän toimikauden kokonaispituus oli 29.1.2018- 27.3.2019 välinen aika. Työryhmä kokoontui toimikauden aikana 12:sta kokoukseen ja työryhmän kokouspäivät sekä jäsenten kokousaktiivisuus ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Nimi	29.1 2018	14.3 2018	19.4 2018	9.5 2018	11.6 2018	23.8 2018	25.9 2018	25.10 2018	27.11 2018	11.1 2019	14.2 2019	27.3 2019	Osallistu- mispro- sentti
Juha Kärkkäinen pj.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12/12 (100 %)
Pentti Malinen vpj.	X	X		X		X	X		X	X			7/12 (58 %)
Antero Kyllönen	X	X		X			X	X	X	X	X		8/12 (66 %)
Kalevi Valtanen	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	10/12 (83 %)
Pekka Knuutinen	X	X	X	X			X	X	X	X		X	9/12 (75 %)
Anssi Parviainen	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11/12 (92 %)
Marjo Huovinen- Tervo	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		10/12 (83 %)
Marko Klemetti (vara)	X	X											2/12 (17 %)
Jukka Angerman (vara)	X											X	2/12 (17 %)
Paula Halonen (vara)								X			X		2/12 (17 %)

Edellä kuvatun yhteenvetotaulukon mukaisesti voidaan todeta, että työryhmän jäsenten sitoutuminen ja kokousaktiivisuus olivat hyvällä tasolla koko toimikauden ajan. Lisäksi voidaan vielä todeta, että mikäli varsinainen jäsen oli estynyt, niin kokoukseen osallistui pääsääntöisesti hänen varajäsen.

3.2 Työryhmän tehtävät ja tehtäväksiannon tarkentaminen

TR 9 varautumisen työryhmän järjestäytymiskokous toteutettiin 29.1.2018. Kokouksen asialistalla oli yhtenä aihealueena väliaikaisen valmistelutoimielimen toimesta päätettyjen työryhmän tehtävien ja toimeksi-antoluonnoksen sisällön tarkastelu sekä tarkempi määrittely. Aihetta lähestyttiin tarkastelemalla Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon runkosuunnitelman 2017-2020 ⁸(päivitys vuosille 2018-2021) sisältökirjauksia tavoitteiden ja sekä toimeenpanon vaiheistuksen- ja painopisteiden osalta. Lisäksi tarkasteltiin yleisellä tasolla maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanoa ohjaavia tavoitteita, toimeenpanon organisointia (strateginen ja operatiivinen taso) sekä toimeenpanon poikkihallinnollisia muutosohjelmia sekä niitä täydentäviä sektorikohtaisia, eri ministeriöissä toteutettavia valmistelutoimenpideperiaatteita. Tarkastelukokonaisuuteen sisältyi myös maakuntalakiehdotuksen (HE 15/2017) sisältökirjaukset alueellisen yhteisen varau-

⁸ks. Toimeenpanon runkosuunnitelma 2018-2021 <https://alueuudistus.fi/toimeenpanon-runkosuunnitelma>

tumisen, maakunnallisten varautumisen ja Kainuun maakunnalle lainsäädännön perusteella muodostuvien tehtäväkokonaisuuksien osalta.

Työryhmän kokouksessa päätettiin⁹ varautumisen työryhmän ”ylätason tehtävät”, jotka julkaistiin myös www.kainuu2021.fi sivuilla. Kainuun maakuntauudistuksen www-sivuilla julkaistut tehtävät olivat:

Varautumisen työryhmän tehtävänä oli valmistella maakuntalakiehdotuksen (HE 15/2017 vp) sisältämien velvoitteiden mukaisesti tulevalle Kainuun maakunnalle muodostuvien varautumistehtävien toteuttamisen maakunnallinen toimintamuoto. Maakunnallinen varautuminen oli maakunnalle muodostuva uusi tehtävä. Maakuntien valmistelussa oli tehtävien organisoimista näkökulmasta huomioitava maakunnan toimialojen ja viranomaisten varautumistehtävien valmistelun lisäksi ainakin seuraavat aihealueet:

1. Maakuntakonsernin resurssit, organisoituminen ja sisäiset turvallisuus- ja varautumistehtävien yhteensovittamisen rakenteet ja toimintamallit (Toimeenpanon runkosuunnitelma 2017- 2020, liite 4, s 9)
2. Maakunnan tehtäväksi maakuntalaissa säädettäväksi ehdotetut häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen sekä alueellisen varautumisen yhteensovittaminen (Maakuntalaki ehdotus HE 15/2017 vp, 141 § ja 142 §).

Lisäksi laadittiin tarkempi¹⁰ varautumisen työryhmän tehtävälistauskokonaisuus sekä määriteltiin valmistelutehtävän ensimmäisen vaiheen painopisteet seuraavalla tavalla:

- Valmistella häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskevan varautumisvelvollisuuden sekä alueellisen varautumisen yhteensovittamisvelvoitteiden toteuttamisen Kainuun maakunnallinen toimintamalli.
- Kainuun maakunnalle muodostuva alueellisen varautumisen velvoite on uusi tehtävä ja maakunnalla tulee olla koordinoitun toiminnan kannalta välttämättömät valmiudet ja edellytykset toimia normaaliolojen häiriötilanteissa ja mahdollisissa poikkeusoloissa 1.1.2020 alkaen.

3.3 Työryhmän valmistelutyön painotukset 2019-2020

Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelujohtaja Jaana Korhonen esitti vuonna 2018 valmistelutyöryhmien puheenjohtajille pyynnön (2x), jossa hän pyysi työryhmiä tarkentamaan työohjelmien sisältöä ja valmistelutyön painopisteitä vuosille 2019-2020. TR 9 varautumisen työryhmä määritteli 11.12.2018 edellä mainitun pyynnön mukaisesti valmistelutyön työohjelman ja painopisteet. Varautumisen työryhmän työohjelma vuosille 2019 ja 2020 liitteenä (liite 2).

Työohjelman laadinnan ja aikataulun keskeisenä tavoitteena oli, että tulevalla Kainuun maakunnalla olisi ollut koordinoitun toiminnan kannalta välttämättömät valmiudet ja edellytykset toimia erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa sekä mahdollisissa poikkeusolojen tilanteessa 1.1.2020 alkaen.

⁹ks. Varautumisen työryhmän tehtävät <https://www.kainuu2021.fi/varautumisen-tyoryhma-tr9>

¹⁰ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 29.1.2018, liite 5

4. Kansallinen tuki valmistelulle

4.1 Maakuntien varautumisen kehittämisohjelma

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ¹¹strategisessa ohjelmassa 29.5.2015 määriteltiin, että pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista, suunnittelua, ohjausta, valvontaa ja koordinoitua vahvistetaan ja parannetaan valtakunnan tason pelastusviranomaisten toimesta. Selkeytetään pelastustoiminnan ja siviiliviranomaisten johtamista sekä koordinoitua laaja-alaisten uhkien torjunnassa (Hallitusohjelma 2015, s. 36). Edellä mainitun hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti laadittiin ja käynnistettiin sisäministeriön pelastusosaston toimesta maakuntien varautumisen kehittämisohjelma välille 1/2018- 12/2020.

Kehittämisohjelman tavoitteet olivat seuraavat:

- *Tukea* maakuntien valmistelua siten, että maakuntien aloittaessa toimintansa ja varsinaisen palvelutuotantonsa, niiden vastuulla olevien toimintojen osalta on huolehdittu varautumisesta eri toimialojen osalta yhteen sovitettulla tavalla;
- *Tukea* maakuntien konsernihallinnon valmistelua ja avainhenkilöstön osaamisen kehittämistä siten, että maakunnilla on koordinoitun toiminnan kannalta välttämättömät valmiudet ja edellytykset toimia häiriötilanteissa ja poikkeusolojen tilanteissa;
- *Yhteen sovittaa* maakuntaudistuksen toimeenpanosta sektoreillaan vastaavien ministeriöiden kesken maakuntien toimialakohtaisen varautumisen toimeenpanon ohjausta, huomioiden kullekin ministeriölle valmiuslain 13 §:n mukaan kuuluvat vastuut.
 - Valmiuslaki 1552/2011, 13 § Varautumista johtaa ja valvoo valtioneuvosto sekä kukin ministeriö toimialallaan. Kukin ministeriö yhteen sovittaa varautumista omalla toimialallaan. Varautumisen yhteensovittamisesta valtioneuvostossa säädetään erikseen.
- Ohjelmalla oli kytkentöjä kaikkien maakuntia ohjaavien ministeriöiden sektorikohtaiseen toimeenpanoon toimialakohtaisen varautumisen osalta.
 - koordinaatiovastuu Sisäministeriöllä, vastuuhenkilönä varautumispäällikkö Jussi Korhonen.

Kehittämisohjelman osalta voidaan todeta, että sisäministeriön pelastusosaston toimesta toteutettu maakuntien varautumisen kehittämisohjelma edisti merkittäväällä tavalla eri ministeriöiden ja hallinnonalojen sekä maakuntaudistuksen valmisteluhenkilöstön verkostoitumista sekä yhdessä tekemistä (benchmark). Sisäministeriön toimesta koordinoitun ja kansallisesti toteutetun kehittämisohjelman myötävaikutuksella ja osittain myös ohjelman mahdollistamana jokaisen hallinnonalan erityispiirteet ja tarpeet pyrittiin huomioimaan mahdollisuuksien mukaan jo maakunnallisen varautumisen kehittämistoimenpiteiden suunnitteluvaiheessa (proaktiivisesti). Tämän poikkihallinnollisen ja tasavertaiseen kumppanuussuhteeseen pohjautuvan toimintamalliperiaatteen myötävaikutuksella oli todelliset mahdollisuudet ja edellytykset saavuttaa alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa jotakin huomattavan paljon nykyistä hallinnonalakohtaista toimintamallia ”suurempaa”.

¹¹ks. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015 https://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1427398/Ratkaisujen+Suomi_FI_YHDISTETTY_netti.pdf

4.2 Pohjois-Suomen pelastustoimen ja maakunnallisen varautumisen valmistelijaverkosto

Pohjois-Suomen pelastustoimen ja maakunnallisen varautumisen valmistelijaverkosto perustettiin¹² Kainuun pelastuslaitoksen ja Kainuun maakuntaudistuksen varautumisen vastuuvalmistelijan aloitteesta. Verkosto perustettiin jäsenten yhteisellä päätöksellä ja verkoston järjestäytymiskokous toteutettiin 16.5.2018. Verkoston jäsenet muodostuivat viiden pelastuslaitoksen ja neljän maakunnan varautumisen vastuuvalmisteliijoista.

Valmistelijaverkosto perustettiin sisäministeriön toimesta toteutettavan maakuntien varautumisen kehittämissohjelman rinnalle ja ylimaakunnallista valmiussuunnittelua tukevaksi Pohjois-Suomen alueen yhteistyöverkostoksi. Valmistelijaverkoston muodostamisen tavoitteena oli kyetä huomioimaan maakunnallisen pelastustoimen ja maakuntaudistuksen valmistelutyön yhteydessä valtakunnallisten pelastustoimen ja maakunnallisen varautumisen kehittämislinjausten lisäksi valmiussuunnitelmien ylimaakunnallinen yhteensopiavuus sekä maantieteellisistä tekijöistä aiheutuvat erityispiirteet mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Maakuntaudistuksen valmistelun aikana verkosto toteutti kolme yhteistä kokousta. Kokousten asialistat muodostuivat pelastustoimen ja maakuntaudistuksen valmisteluprosessien sisältämien ja valmisteluvaiheissa olleiden aihealueiden mukaisesti. Pohjois-Suomen valmistelijaverkoston jäsenten ensisijaisena työskentelymuotona on avoimeen vuorovaikutukseen ja luottamussuhteeseen perustuva yhteistyö. Avoimeen luottamussuhteeseen perustuva yhteistyö sisälsi mm. avoimen tietojen vaihtamisen ja valmistelijaverkoston jäsenten keskuudessa olevan sisäisen tiedon jakamisen sekä tarvittaessa myös erilaisten valmistelutyöhön sisältyvien luonnosversioiden yhteisen käsittelyn verkoston jäsenten keskuudessa.

Maakuntaudistuksen valmistelun päättymisen vuoksi valmistelijaverkoston puheenjohtaja ja sihteeri lähettivät verkoston jäsenille kyselyn, jossa pyydettiin verkoston jäsenten kannanottoa Pohjois-Suomen pelastustoimen ja maakunnallisen varautumisen valmistelijaverkoston toiminnan mahdollisesta jatkamisesta sekä puheenjohtajatahosta. Verkoston jäsenten lähettämien vastausten perusteella voidaan yleisellä tasolla todeta, että valmistelijaverkosto ja varautumiseen sekä valmiussuunnitelmien laadintaan sisältyvän yhteistyön tiivistäminen Pohjois-Suomen alueella nähdään toimintaa tukevaksi verkostoksi, jonka toimintaa on tarkoituksenmukaista jatkaa. Puheenjohtajuuden osalta vastauksissa nousi esille kaksi vaihtoehtoa. Verkoston puheenjohtajana ja koollekutsujana voi toimia Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (pelastustoimi ja varautuminen) tai verkoston jäsenenä oleva pelastuslaitos siten, että puheenjohtajuus kiertää verkoston jäsenten keskuudessa. Tämän raportin laadinta-ajankohtana ei ole vielä tehty lopullista päätöstä verkoston jatkotoimintamuodosta tai puheenjohtajatoimijatahosta. Yleisellä tasolla voidaan kuitenkin todeta, että verkoston toiminnan jatkuminen näyttää todennäköiseltä maakuntaudistuksen valmistelun päättymisestä huolimatta.

¹²ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 19.4.2018, liite 3

5. Työryhmätyöskentelyn sekä Kainuun maakuntavalmistelun keskeiset onnistumiset ja haasteet

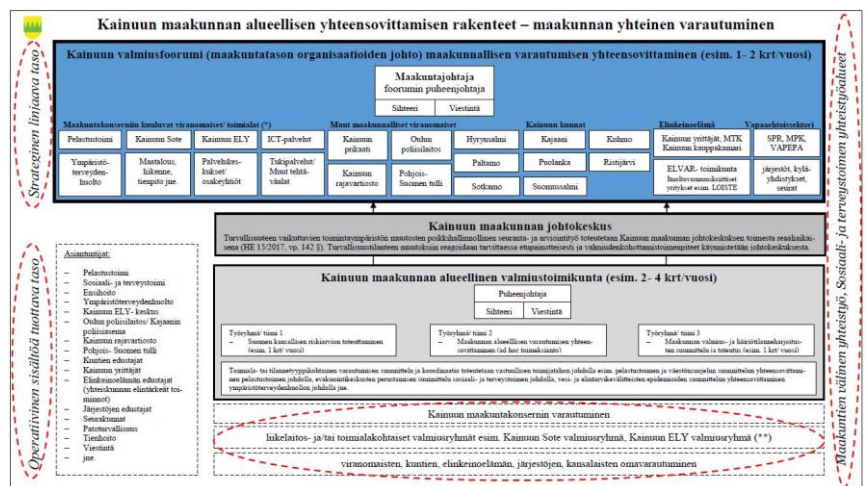
5.1 Kainuun maakunnan valmiusfoorumi

TR 9 varautumisen työryhmän toimesta valmisteltiin kevään 2018 aikana ¹³Kainuun maakunnan alueellisen yhteensovittamisen rakenteet – maakunnan yhteinen varautuminen toimintamalli (kuva 1). Toimintamalli laadittiin vaiheittain etenevän valmisteluprosessin myötävaikutuksella ja toimintamalliesitys noudattaa maakuntalakiehdotuksen HE 15/2017 vp, 142 § sisältövaatimuksia. Yhteistoimintamallin perusta muodostuu kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallin periaatteiden mukaisesti, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Kainuun valmiusfoorumin muodostamisen tavoitteena on kyetä muodostamaan yhteinen poikkihallinnollinen näkemys (TAHTOTILA) varautumistoimenpiteiden keskeisistä kehittämistoimenpiteistä yhdessä Kainuun maakunnan alueella toimivien viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa.

Huom! Kyse on Kainuun maakunnan alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa tarvittavista yhteistyörakenteista. (ei siis operatiivisesta häiriötilanteen aikaisesta johtamisesta!)

Häiriötilanteessa toimintaa johtavat toimivaltaiset viranomaiset tai muut siihen lainsäädännössä velvoitetut turvallisuustoimijat omien tehtäviensä ja toimivaltansa mukaisesti.

KUVA 1 Kainuun maakunnan alueellisen yhteensovittamisen rakenteet- maakunnan yhteinen varautuminen

Alueellisen varautumisen yhteensovittamisen malli on hyväksytty ¹⁴väliaikaisen valmistelutoimielimen ja ¹⁵ohjausryhmän toimesta. Kainuun valmiusfoorumin toiminnan käynnistäminen (I-vaihe) on valmisteltu ¹⁶varautumisen työryhmän toimesta ja hyväksytty ¹⁷väliaikaisen valmistelutoimielimen, ¹⁸ohjausryhmän sekä ¹⁹maakuntahallituksen toimesta. Kainuun maakunnan valmiusfoorumin järjestäytymiskokous toteutetaan 24.5.2019. Valmiusfoorumin koollekutsujana toimii ²⁰maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti Kainuun liitto.

¹³ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 9.5.2018, liite 1

¹⁴ks. Väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouspöytäkirja 18.6.2018 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182079-3>

¹⁵ks. Ohjausryhmän kokouspöytäkirja 25.6.2018 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182080-5>

¹⁶ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 25.9.2018, liite 1

¹⁷ks. Väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouspöytäkirja 22.10.2018 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182090-2>

¹⁸ks. Ohjausryhmän kokouspöytäkirja 5.11.2018 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182093-6>

¹⁹ks. Maakuntahallituksen kokouspöytäkirja 3.12.2018 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182100-5>

²⁰ks. Maakuntahallituksen kokouspöytäkirja 18.3.2019 <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20192112-10>

5.2 Kainuussa järjestettävät varautumisen koulutustilaisuudet

Pelastusopisto lähetti maakunnille varautumisen koulutustarvekyselyn, jossa tulevia maakuntia tai maakunnan ohjausvastuulle tulevia organisaatioita pyydettiin tekemään hallinnonalansa varautumiskoulutusta koskevat esityksensä vuonna 2019 ja 2020 järjestettävistä kursseista. Koska koulutustarpeet olivat kokonaisuudessaan uusia, pyydettiin koulutuksen tilaajia kuvaamaan tavoiteltava lopputulos ja yksilöimään tilattavan koulutuksen haluttua sisältöä selkeästi mahdollisuuksien mukaan.

Pelastusopiston koulutustarvekyselyyn vastaaminen toteutettiin Kainuussa ²¹varautumisen työryhmän koordinoimana ja yhteistyössä Kainuun maakuntaan siirtyvien tehtävälajien kanssa. Kainuun maakunnan osalta laadittiin poikkihallinnollisten tarpeiden mukaisesti muodostunut esitys ²²Kainuun maakunnan varautumiskoulutustarpeista vuosille 2019 ja 2020 (liite 3). Koulutustarpeiden määrittämisen osalta on vielä todettava, että maanpuolustuksen erikoiskurssien ja laajamittaista maahantuloa koskevien kurssien osalta tehtiin tiivistä yhteistyötä koko Pohjois-Suomen alueella. Yhteistyön tavoitteena oli kyetä varmistamaan edellä mainittujen erikoiskurssien toteutuminen Pohjois-Suomen alueella.

Näiden edellä mainittujen koulutustarpeiden määrittäminen muodosti suunnitteluperustan myös keväällä 2019 Kainuussa toteutettaville varautumisen koulutustilaisuuksille. Varautumisen koulutustilaisuuksien suunnittelu toteutettiin yhteistyössä ²³varautumisen työryhmän ja Pelastusopiston kanssa.

Kainuussa vuonna 2019 toteutettavat varautumisen koulutustilaisuudet ovat:

- Yhteistoiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kurssi (19.3- 20.3.2019):
 - Kurssin keskeisenä asiasisältönä on yhteistoiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kurssin keskeisenä tavoitteena on häiriö- ja poikkeusolotilanteiden aikaisen yhteistoiminnan ja valmiussuunnittelun yhtenäiset perusteet (Kainuun maakunnan alueen toimijat)
- Normaaliolojen häiriö- ja erityistilanteiden johtamisen peruskurssi (28.5- 29.5.2019):
 - Kurssin keskeisenä asiasisältönä on johtovastuu, poikkihallinnollinen yhteistyö, tilannekuvan muodostaminen ja välittäminen sekä viestintä. Kurssin keskeisenä tavoitteena on normaaliolojen häiriö- ja erityistilanteiden aikaisen johtamistoiminnan yhtenäiset perusteet (Kainuun maakunnan alueen toimijat)

Tämän raportin laadinta-ajankohtaan mennessä on toteutettu yhteistoiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa koulutustilaisuus. Koulutustilaisuuden kokonaishenkilömäärä oli 43 henkilöä. Osallistujien antaman palautteen perusteella voidaan yleisellä tasolla todeta, että varautumisen koulutustilaisuuksien järjestäminen on koettu tarpeellisenä. Kainuun tarpeiden mukaan räätälöityjen (kohderyhmä huomioiden) ja poikkihallinnollisesti toteutettujen koulutustilaisuuksien toivotaan jatkuvan myös tulevaisuudessa.

²¹ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 23.8.2018, liite 4

²²ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 23.8.2018, liite 5

²³ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 11.1.2019, § 6

5.3 Muita varautumisen työryhmän toimesta valmisteluja aihekokonaisuuksia

Seuraavaan taulukkoon on poimittu muutamia keskeisiä valmisteluaihekokonaisuuksia, joidenka valmisteluaineistot voivat sisältää jotakin sellaista, jota mahdollisesti voidaan (tarve huomioiden) hyödyntää tulevissa hallinnonalakohtaisissa tai poikkihallinnollisissa kehityshankkeissa. Aiheet on poimittu varautumisen työryhmän kokouksissa käsitellyistä aihealueista ja kokousmuistioista. Aiheet muodostuvat sellaisista kokonaisuuksista, joissa varautumisen työryhmässä valmisteltu asiakokonaisuus sisältyi johonkin laajempaan kokonaisuuteen tai joissa varautumisen työryhmä toimi sisällön varsinaisena toteuttajana.

	Valmistelu asiakokonaisuus	Kokous
1	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin yhteistoimintamalli (I-vaihe)	29.1.2018
2	JTS- simulointineuvottelu (pelastustoimi ja varautuminen)	29.1.2018
3	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin yhteistoimintamalli (II-vaihe)	14.3.2018
4	Kainuun maakunnan valmiusfoorumi yhteistoimintamalli (III-vaihe)	19.4.2018
5	Kainuun maakuntastrategian valmistelu (I-vaihe)	19.4.2018
6	Pohjois-Suomen pelastustoimen ja maakunnallisen varautumisen verkosto	19.4.2018
7	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin yhteistoimintamalli (IV-vaihe)	9.5.2018
8	Oma- maakuntatilaisuus Kainuussa	9.5.2018
9	Kainuun maakunnan konsernirakenne (I-vaihe)	11.6.2018
10	Kainuun maakunnan alueen viranomaistilaisuus	11.6.2018
11	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin toiminnan käynnistäminen (I-vaihe)	23.8.2018
12	Kainuun maakuntakonsernin valmiussuunnitelman yhteinen osa (I-vaihe)	23.8.2018
13	Turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset (lausunto)	23.8.2018
14	Pelastusopiston varautumiskoulutuskysely vuosille 2019 ja 2020	23.8.2018
15	Suomen kansallisen riskiarviopäivä Kainuussa (KUJA 2)	23.8.2018
16	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin toiminnan käynnistäminen (II-vaihe)	25.9.2018
17	Kainuun maakunnan koetalousarvio (I- vaihe)	25.10.2018
18	Kainuun maakunnan perustamisesta syntyvät lisäkustannukset (I-vaihe)	25.10.2018
19	Kainuun maakunnan varautuminen ja turvallisuustehtävien organisointi	27.11.2018
20	Kainuun maakuntaan siirtyvien tehtävälöjen varautumisen resurssit (HTV) yhteensä	27.11.2018
21	Kainuun maakunnan konsernipalvelujen työpajapäivä	27.11.2018
22	Kainuun maakunnan konsernirakenne (II-vaihe)	27.11.2018
23	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin toiminnan käynnistäminen (III-vaihe)	27.11.2018
24	Kainuun maakunnan koetalousarvio (II- vaihe)	11.1.2019
25	Kainuun maakunnan perustamisesta syntyvät lisäkustannukset (II-vaihe)	11.1.2019
26	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin edustajien nimeäminen (I-vaihe)	11.1.2019
27	Kainuun maakunnan konsernirakenne (III-vaihe)	11.1.2019
28	Kainuussa järjestettävät varautumisen koulutustilaisuudet	14.2.2019
29	Jatkotoimenpiteet mikäli maakunta- ja sote-uudistus ei toteudu	14.2.2019
30	Kainuun maakunnan valmiusfoorumin järjestäytymiskokouksen ajankohta	27.3.2019
	<i>Yhteistoiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa koulutustilaisuuden järjestäminen</i>	19.3- 20.3.2019
	<i>Kainuun maakunnan valmiusfoorumin järjestäytymiskokouksen järjestäminen</i>	24.5.2019
	<i>Normaaliolojen häiriö- ja erityistilanteiden johtamisen koulutustilaisuuden järjestäminen</i>	28.5- 29.5.2019

5.4 Varautumisen työryhmän kohtaamat haasteet

Varautumisen työryhmän päätti ²⁴14.3.2018 toteutetussa kokouksessa Kainuun maakuntaudistuksen varautumisen työryhmän toimesta toteutettavien valmistelutoimenpiteiden painopisteet sekä aikataulun. Työryhmä laati edellä mainitun päätöksen mukaisesti tiekartan, joka perustui maakunta- ja sote-uudistuksen kansallisen valmisteluajankartan tiekarttaan (liite 1) sekä sisäministeriön toimesta toteutettavan maakuntien varautumisen kehittämisohjelman mukaiseen aikatauluun.

Maakunta- ja sote-uudistuksen kansallisen valmisteluajankartan uusi tiekartta julkaistiin 29.6.2018 (liite 1). Työryhmä käsitteli uuden tiekartan aikataulumuutosta ²⁵4.9.2018 kokouksessa. Uuden tiekartan mukaisesti uudistus asuisi voimaan 1.1.2021, jolloin palvelujen järjestämisvastuu ja muut tehtävät olisivat siirtyneet maakunnille. Edellä mainitussa työryhmän kokouksessa kuitenkin päätettiin, että vaikka maakunta- ja sote-uudistuksen toteutumisen kansallinen aikataulu muuttui, niin Kainuun maakunnan alueellisen varautumisen valmistelua jatketaan työryhmän aikaisemmin päättämän aikataulun ja tavoitteiden mukaisesti. Maakunta- ja sote-uudistuksen viivästyisestä aiheutuva vuoden lisäaika (2020-2021) käytetään Kainuun maakunnan alueellisen varautumisen yhteensovittamisen, poikkihallinnollisen yhteistyön sekä valmiussuunnitelmien sisällön harjoittamiseen. Ehdottomana ”keihään kärkenä” ja tavoitteena oli Kainuun maakunnan alueen toimijoiden suoritus- ja häiriönsietokyvyn kokonaisvaltainen kehittäminen.

Kuten edellä kuvatut varautumisen työryhmän valmistetehtävän painopisteitä ja aikataulua koskevat päätökset osoittavat, niin työryhmän valmistelutoimenpiteiden toteuttamisen osalta ei ollut havaittavissa merkittäviä tai normaalista poikkeavia ulkoa tai sisältäpäin muodostuvia häiriötekijöitä. Työryhmällä oli koko ajan käytettävissään reaaliaikainen maakunta- ja sote-uudistuksen kansallisen sekä maakunnallisen valmisteluajankartan etenemisen tilannekuva (tilannetietoisuus) ja näin ollen tiedostimme maakuntaudistuksen voimaantumisen keskeiset haasteet niin kansallisella, maakunnallisella, poikkihallinnollisella kuin myös hallinnonalakohtaisellakin tasolla erittäin hyvin. Työryhmän jäsenten laaja-alaisen kokonaisymmärryksen ja tilannetietoisuuden myötävaikutuksella tiedostimme, että työryhmän jäsenet eivät voi suoranaisesti vaikuttaa maakunta- ja sote-uudistuksen kansallisiin haasteisiin tai voimaantumisen edellytyksenä olevien lakiehdotusten valiokuntakäsittelyprosesseihin tai käsittelyajankarttuihin. Tämä oli ehkä se merkittävin yksittäinen tekijä, jonka johdosta työryhmä kykeni suuntaamaan tekemisensä Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen varautumisen työryhmälle määritellyn valmistelutehtäväkokonaisuuden tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen. Työryhmän jäsenten sitoutuminen varautumisen valmistelutehtäväkokonaisuuden toteuttamiseen oli asianmukaista koko työryhmä toimikauden ajan. Tästä suuri kiitos kuuluu kaikille varautumisen työryhmän jäsenille.

”YHDESSÄ SAAVUTETAAN YLEENSÄ ENEMMÄN KUIN YKSIN PUURTAEN”

²⁴ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 14.3.2018, liite 2

²⁵ks. Varautumisen työryhmän kokousmuistio 4.9.2018, kohta 5

6 LOPPUYHTEENVETO

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu päättyi 8.3.2019, jolloin pääministeri Juha Sipilä pyysi hallituksensa eroa tasavallan presidentiltä. Hallituksen eronpyynnön vuoksi maakunta- ja sote-uudistuksen jatkovalmistelulle ei ollut enää edellytyksiä. Tämän edellä mainitun päätöksen jälkeen Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutyö suunnattiin valmistelun päättämiseen, tehdyn työn dokumentointiin ja arkistointiin sekä uudistuksen hallittujen alasarjojen toteuttamiseen.

Mitä jäi käteen Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluprosessikokonaisuudesta, kun asiaa tarkastellaan maakunnallisen varautumisen valmisteluprosessien näkökulmasta?

Henkilökohtaisella tasolla totean, että mielestäni maakuntien monialaisuus sekä maakuntalakehdotuksessa määriteltyjen maakunnille muodostuvien varautumisen velvoitteiden asianmukainen toteuttaminen maakuntatasolla olisivat merkittävällä tavalla edistäneet poikkihallinnollisten valmiussuunnitelmien sisällön yhteensopivuutta sekä kokonaisturvallisuuden toimintamallin toteutumista kansallisella sekä paikallisella tasolla.

Kainuun maakunnan alueen toimintaympäristössä tapahtuvista turvallisuusuhkista, suuronnettomuuksista, normaaliolojen häiriötilanteista sekä mahdollisesta poikkeusolojen tilanteesta suoriutumista ovat ensisijaisesti vastuussa Kainuun maakunnan alueen sisäiset toimijatahot (kainuulaiset itse). Sisäiset ja ulkoiset uhat limittyvät yhä tiiviimmin toisiinsa. Uhat monimutkaistuvat ja muuttuvat nopeasti, jolloin myös turvallisuusympäristön muutosten ennustettavuus on haasteellista. Turvallisuustapahtumista suoriutuminen edellyttää Kainuun sisäisten resurssien sitouttamista, yhteensovittamista ja osaamista, että uhkiin pystytään vastaamaan uskottavilla ja joustavilla ratkaisuilla mahdollisimman aikaisessa vaiheessa (proaktiivisesti).

Kainuun maakunnan sisäisen turvallisuuden kehittäminen monimutkaisessa turvallisuusympäristössä edellyttää viranomaisten suorituskyvyn lisäksi laaja-alaista yhteistyötä viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän, kansalaisjärjestöjen ja lukuisten muiden toimijoiden kesken. Yhdeksi konkreettiseksi sidosryhmäyhteistyön ilmenemisen muodoksi nostaisin Kainuun maakuntauudistuksen valmistelun yhteydessä valmistellun Kainuun maakunnan alueellisen varautumisen yhteistoimintamallin (Kainuun valmiusfoorumi). Foorumin keskeisenä perusajatuksena on kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä. Yhteistoimintamalli kokoaa yhteen Kainuussa toimivat turvallisuusviranomaiset, kunnat, elinkeinoelämän ja vapaaehtoissektorin sekä mahdollistaa yhteisten valmiussuunnitteluprosessien toteuttamisen tarvittaessa yli maakuntarajojen. Kainuun valmiusfoorumin järjestäytymiskokous toteutetaan 24.5.2019.

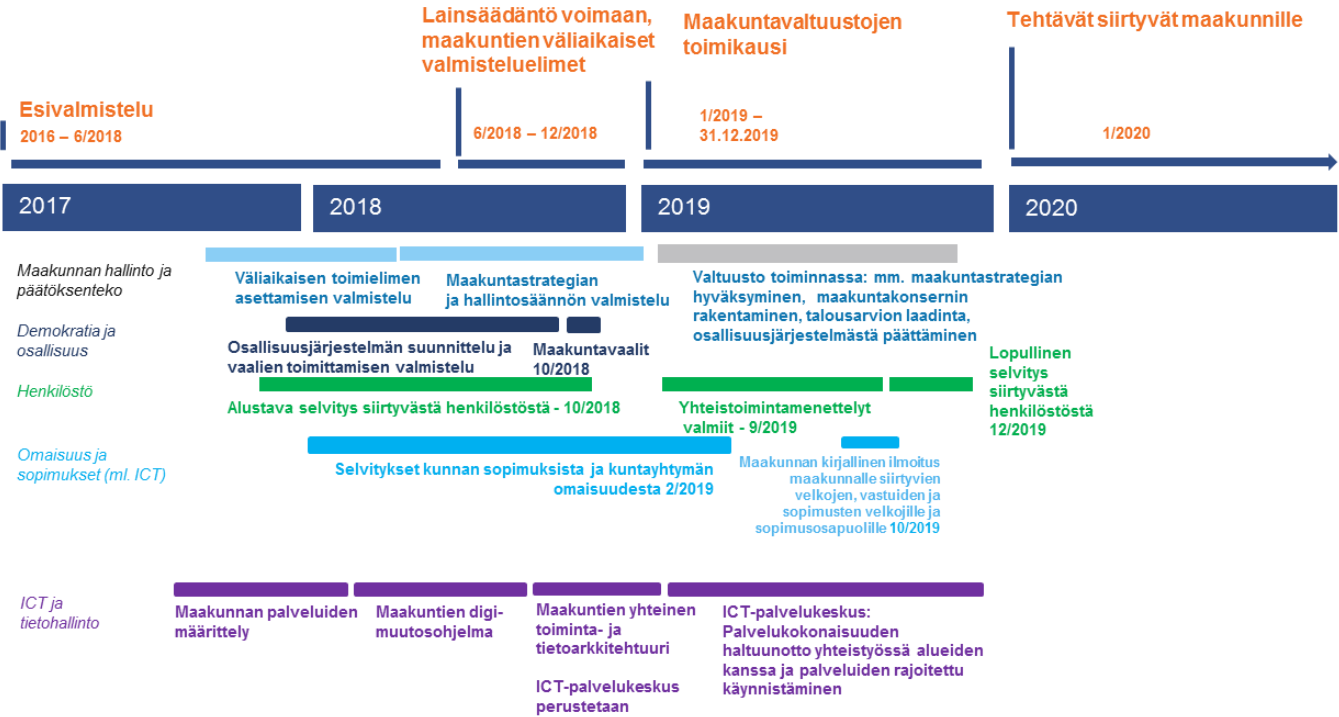
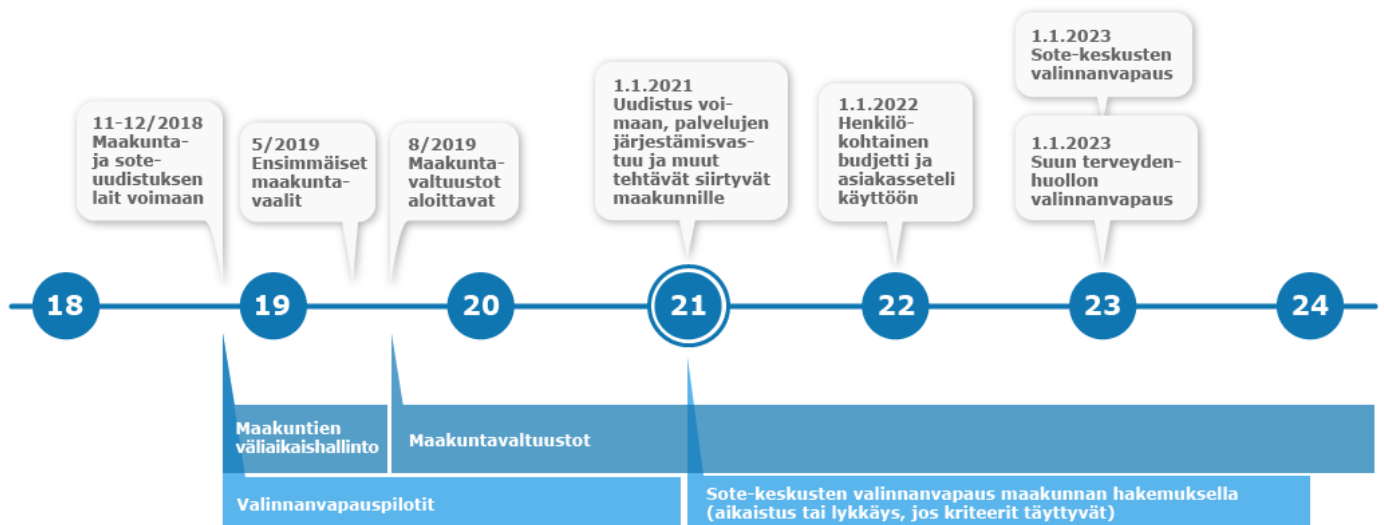
Tämän raportin laadintahetkellä ei voida vielä muodostaa riittävän selkeää ja analyttistä kokonaiskuvaa Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluprosessikokonaisuudesta tai valmistelun tulevaisuuden hyödyistä tai mahdollisista häiriötekijöistä. Toivottavaa kuitenkin on, että Kainuun maakuntauudistuksen valmistelun päättymisen, valmisteluaineiston asianmukaisen dokumentoinnin ja arkistoinnin sekä loppuraporttiyhteenvetojen laadintojen myötävaikutuksella kykenisimme muodostamaan riittävän laaja-alaisen ja analyttisen kokonaiskuvan Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutyökokonaisuudesta.

7 LIITTEET

Liite 1 Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kansallinen tiekartta

Liite 2 TR 9 varautumisen työryhmän työohjelma vuosille 2019 ja 2020

Liite 3 Kainuun maakunnan varautumiskoulutustarpeet vuosille 2019 ja 2020

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kansallinen tiekartta (kevät 2018)

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kansallinen tiekartta (29.6.2018)
MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN AIKATAULUSUUNNITELMA

TR9 varautumisen työryhmän työohjelma

Vuosi 2019

Valmisteltava asia	Valmisteltava asiakirja tms.	Lopullinen päätöksentekijä	Milloin oltava valmis	Muuta
1. Kainuun maakunnan alueellisen varautumisen yhteensovittamistehtävä (toiminnan käynnistämisen ensimmäinen vaihe)	Yhteensovittamistehtävän toteutusmalli (Kainuun valmiusfoorumi)	VATE OHR Y maakuntahallitus	5/ 2019	HE 15/2017 vp, 6 §, 142 §
2. Kainuun maakuntakonsernialueelliset palvelut (virasto), maakunnan varautumisen resurssit, toiminnan organisointimalli sekä talouden suunnittelu ja vaikutukset (muutos/lisäkustannukset, koetalousarvio) <i>Järjestäjän palvelukokonaisuus => kokonaisturvallisuus</i>	Työryhmän esitys Kainuun maakunnalle muodostuvien varautumisen ja konserniturvallisuuksien toteuttamisesta, organisoinnista sekä kustannusvaikutuksista	VATE OHR Y maakuntastrategia	talous 2/2019 strategia 4/2019 organisointimalli 5/2019	HE 15/2017 vp, 4 §, 6 §, 16 §, 35 §, 43 §, 78 §
3. Kainuun maakunnan varautuminen ja operatiivisten toimintojen varautuminen sekä jatkuvuudenhallinta (varautuminen ja organisaatioturvallisuus)	Työryhmän esitys sisäisen valvonnan ja omistajaohjauksen toteutusmallista	VATE OHR Y	12/2019	HE 15/2017 vp, 9 §, 43 §, 78 §, 141 § 1552/2011, 12 §
4. Kainuun maakunnan alueella toteutettavien varautumiskoulutuskurssien ja valmiusharjoitusten järjestämiseen sekä suunnitteluun osallistuminen	Työryhmän esitys varautumiskoulutuskurssien ja valmiusharjoitusten toteuttamisen sekä osallistumisen toteutusmallista	VATE OHR Y	12/2019	HE 15/2017 vp, 6 §, 52 §, 78 §, 142 §
5. Maakuntakonsernihallinnon varautumistehtävä (häiriötilanteiden hallinta)	Kainuun maakuntakonsernin valmiussuunnitelman yhteinen osa (<i>luonnos</i>)	VATE OHR Y	12/2019	HE 15/2017 vp, 4 §, 6 §, 43 §, 141 §, 1552/2011, 12 §

Vuosi 2020

Valmisteltava asia	Valmisteltava asiakirja tms.	Lopullinen päätöksentekijä	Milloin oltava valmis?	Muuta
1. Kainuun maakunnan alueellisen varautumisen yhteensovittamistehtävä (toiminnan käynnistämisen toinen vaihe)	Yhteensovittamistehtävän toteutusmalli (Kainuun maakunnan johtokeskus, Kainuun valmiustoimikunta)	VATE (31.12.2020) Maakuntahallitus Maakuntavaltuusto	5/ 2020	HE 15/2017 vp, 6 §, 142 §
2. Kainuun maakuntakonsernialueelliset palvelut (virasto), maakunnan varautumisen resurssit, toiminnan organisointimalli sekä talouden suunnittelu ja vaikutukset (muutos/lisäkustannukset, koetalousarvio) <i>Järjestäjän palvelukokonaisuus => kokonaisturvallisuus</i>	Kainuun maakunnan konsernialueellisten palveluiden (virasto) varautumisen ja konserniturvallisuuksien toiminnan organisointimalli ja vastuuhenkilöiden rekrytointi sekä valintaprosessien toteuttaminen	VATE (31.12.2020) maakuntavaltuusto maakuntahallitus maakuntajohtaja	talous 2/2020 rekrytointi ja valintaprosessi 3/ 2020 organisointimalli 6/2020	HE 15/2017 vp, 4 §, 6 §, 16 §, 35 §, 43 §, 78 §
3. Kainuun maakunnan varautuminen ja operatiivisten toimintojen varautuminen sekä jatkuvuudenhallinta (varautuminen ja organisaatioturvallisuus)	Hallintosääntö Konserniohje Hankintaohjeet (ostopalvelut) (sisäinen valvonta ja omistajaohjaus)	maakuntavaltuusto maakuntahallitus maakuntajohtaja	12/2020	HE 15/2017 vp, 9 §, 43 §, 78 §, 141 § 1552/2011, 12 §
4. Kainuun maakunnan alueella toteutettavien varautumiskoulutuskurssien ja valmiusharjoitusten järjestämisen, osallistumisen ja toteuttamisen toimintamalli (vuosikello)	Normaaliolojen häiriötilanteista ja mahdollisesta poikkeusolotilanteesta suoriutumiseen tarvittavan suorituskyvyn kehittämissuunnitelma (suunnitteluajanjakso= valtuustokausi)	maakuntavaltuusto maakuntahallitus maakuntajohtaja	12/2020	HE 15/2017 vp, 6 §, 52 §, 78 §, 142 §
5. Maakuntakonsernihallinnon varautumistehtävä (häiriötilanteiden hallinta)	Kainuun maakuntakonsernin valmiussuunnitelman yhteinen osa (<i>hyväksytty</i>) 1- Täytäntöönpanovaihe	maakuntavaltuusto maakuntahallitus maakuntajohtaja	12/2020	HE 15/2017 vp, 4 §, 6 §, 43 §, 141 §, 1552/2011, 12 §

Kainuun varautumiskoulutustarpeet vuosille 2019 ja 2020

Vuosi 2019

Aihe tai sisältö	Keskeinen tavoite	Esityksen tekijä (organisaatio, yhteystiedot)	Kurssipaikkakunta	2019	Kesto (vrk)
Maakuntien varautumisen peruskurssi	Varautumisen yhtenäiset perusteet (Kainuun maakunnan alueen toimijat)	Kainuun maakuntaudistus/ varautumisen vastuuvälittäjä Juha Kärkkäinen puh. 044-7100 153. Email. juha.karkkainen@kaipe.fi	Kainuu (paikkakunta ilmoitetaan myöhemmin)	Kevät 2019	2 vrk
Kainuun maakunnan Yhteistoiminta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.	Yhteistoiminnan ja valmiussuunnittelun yhtenäiset perusteet (Kainuun maakunnan alueen toimijat)	Kainuun maakuntaudistus/ varautumisen vastuuvälittäjä Juha Kärkkäinen puh. 044-7100 153. Email. juha.karkkainen@kaipe.fi	Kainuu (paikkakunta ilmoitetaan myöhemmin)	Syyskuu 2019	2 vrk
Alueellinen maanpuolustuskurssi	Edistää alueen viranomaisen ja muiden johtavien henkilöiden yhteistoimintaa ja toimintavalmiutta normaali- ja poikkeusoloissa.	Kainuun maakuntaudistus/ varautumisen vastuuvälittäjä Juha Kärkkäinen puh. 044-7100 153. Email. juha.karkkainen@kaipe.fi	Pohjois-Suomen alue (paikkakunta muodostuu koulutuksen järjestäjän tarpeiden mukaisesti)	Kevät 2019	5 vrk

Vuosi 2020

Aihe tai sisältö	Keskeinen tavoite	Esityksen tekijä (organisaatio, yhteystiedot)	Kurssipaikkakunta	2020	Kesto (vrk)
Kainuun maakunnan kriisijohtamiskoulutus (tilannekuvan muodostaminen, välittäminen ja viestintä)	Häiriö- ja poikkeusolotilanteiden aikaisen johtamistoiminnan yhtenäiset perusteet (Kainuun maakunnan alueen toimijat)	Kainuun maakuntaudistus/ varautumisen vastuuvälittäjä Juha Kärkkäinen puh. 044-7100 153. Email. juha.karkkainen@kaipe.fi	Kainuu (paikkakunta ilmoitetaan myöhemmin)	Kevät 2020	2 vrk
Kainuun maakunnan tilannekeskus- ja johtokeskustyöskentelyn peruskurssi	Kainuun maakunnan häiriö- ja poikkeusolotilanteiden johtamisen toimintamalli (Kainuun maakunnan alueen toimijat)	Kainuun maakuntaudistus/ varautumisen vastuuvälittäjä Juha Kärkkäinen puh. 044-7100 153. Email. juha.karkkainen@kaipe.fi	Kainuu (paikkakunta ilmoitetaan myöhemmin)	Syyskuu 2020	2 vrk
Maanpuolustuksen erikoiskurssi	Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunta määrittelee kurssin kohderyhmän ja tavoitteet	Kainuun maakuntaudistus/ varautumisen vastuuvälittäjä Juha Kärkkäinen puh. 044-7100 153. Email. juha.karkkainen@kaipe.fi	Pohjois-Suomen alue (paikkakunta muodostuu koulutuksen järjestäjän tarpeiden mukaisesti)	Kevät 2020	3 vrk
Laajamittaiseen maahantuloon varautumisen peruskurssi	Laajamittaiseen maahantuloon varautuminen ja valmiussuunnittelu sekä varautumissuunnitelmien käyttöönoton toimintaprosessi (SM, MIGRI, ELY)	Kainuun ELY-keskus/ yksikön päällikkö Pekka Knuutinen puh. 029 502 3554 Email. peka.knuutinen@ely-keskus.fi	Pohjois-Suomen alue (paikkakunta muodostuu koulutuksen järjestäjän tarpeiden mukaisesti)	Syyskuu 2020	2 vrk